

Bemærkninger til forslaget

Generelle bemærkninger

Omkring en tredjedel af Danmarks energiforbrug går til opvarmning af landets godt 2 millioner boliger. Dette betyder, dels at der medgår et meget stort ressourceforbrug til denne opvarmning, dels at dette ressourceforbrug forårsager en betydelig luftforurening, og dels at beboerne i disse boliger skal udrede omkring 7 mia kr. om året for brændsel. Hvor meget hver enkelt boligindehaver skal betale, varierer meget afhængigt af opvarmningsmåde, boligstørrelse og i meget høj grad isoleringsstandard.

Hver enkelt af de ovennævnte faktorer – ressourceforbrug, forurening og brændselsudgift – kan begrunde, at spørgsmålet om efterisolering af vore boliger tages op til alvorlig vurdering. Efterisolering til en standard svarende til det gældende bygningsreglement, der trådte i kraft 1. januar 1979, er anslået til at ville koste ca. 20 mia kr., hvilket vil sige, at hver enkelt boligindehaver skal udrede eller forrente omkring 10.000 kr. i gennemsnit. Den måde, som efterisoleringen tages op på, er således af stor betydning både samfundsmæssigt og for den enkelte.

Udgangspunktet er, at alle boliger skal efterisoleres inden udgangen af 1995 i et omfang, der i det væsentlige svarer til det gældende bygningsreglement, BR 77. Herved opnås mindre ressourceforbrug og en betydelig virkning på betalingsbalancen i gunstig retning, en væsentligt nedsat forurening, væsentlig lavere varmeudgifter for den enkelte og en beskæftigelse svarende til omkring 120.000 personår eller 8.000 arbejdspladser gennem hele perioden på de 15 år.

Men det kræver altså også en investering på 20 mia kr. For at sikre, at denne investering ikke kommer til at belaste hverken samfundets eller den enkeltes økonomi urimeligt, må følgende fire hovedprincipper lægges til grund for gennemførelsen:

1. De dårligst isolerede boliger må tages først.
2. Inden for den enkelte bolig må det isoleringstilgængelige, der giver mest bonus, gennemføres først.

3. De boliger, der ligger uden for kraftvarme- og naturgasområderne, må have højeste prioritet, boliger i kraftvarmeområder laveste prioritet.
4. Der må anvendes mindst mulig tvang.

Disse fire principper kan tilgodeses på følgende måde:

- a. Det gøres gratis at få undersøgt en ejendom af en energikonsulent. Energiforskeren opstiller en prioriteret liste over de isoleringsforanstaltninger, der skal gennemføres inden 1995. Den forventede besparelse ved hvert enkelt trin angives. Herved sikres, at folk, der frivilligt går i gang med at isolere (og det er trods alt temmelig mange), starter med de ting, der giver størst besparelse. En væsentlig grund til, at isolering hidtil ikke altid har været vellykket, er nok, at der er gennemført mange ting, som havde meget lille virkning.

Desuden startes ved dette frivillige varmesyn opbygningen af et register over isoleringsstandarder, som fortsættes med obligatorisk varmesyn, når der ikke er flere frivillige syn. Kan energikonsulenterne ikke nå alle ønskede syn i en periode, gives første prioritet til de ældste ejendomme og ejendomme uden for kraftvarmeområder.

- b. Der stilles krav om, at de mest effektive isoleringsforanstaltninger gennemføres først i stedet for, at en hel ejendom bringes op på topstandard på én gang. Det gøres mest effektivt ved, at energikonsulenterne klassificerer de nødvendige isoleringstiltag, således at de mest effektive skal være gennemført inden 1985 og den næste gruppe inden 1990. Desuden skal energikonsulenterne kunne dispensere i vidt omfang, hvor det bygningsmæssigt vil være uforholdsmæssigt dyrt, eller hvor isoleringsstandarder kun er lidt under BR 77. Herved undgås det, som er set i forbindelse med lovpligtig brandsikring, at en lige bestemt »ikke-god-nok« dør udskiftes med en godkendt dør, evt. med meget store udgifter, men med minimal forbedring.
- c. Så længe isolering af ejerboliger støttes ved rentefradragsret, må der ydes en tilsvarende